

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ (ฝ่ายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการ : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมหลัก : กิจกรรมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. หลักการและเหตุผล :

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของราษฎรทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทยากจน ห่างไกลและทุรกันดาร จึงทรงทราบสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ด้วยความห่วงใยจึงมีพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรและปศุสัตว์ เพื่อให้เกษตรกรมีโอกาสมากขึ้นในการเข้าถึงแหล่งความรู้ด้านวิชาการเกษตรสมัยใหม่ มีโอกาสเรียนรู้ และเห็นตัวอย่างของความสำเร็จของการผลิตในพื้นที่ต่างๆ สามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมของตนเองอย่างได้ผล ที่สำคัญ คือ ทรงเน้นเรื่องการค้นคว้า ทดลอง และวิจัยหาพันธุ์สัตว์ต่างๆ ที่เหมาะสม เช่น โค กระบือ แพะ แกะ และสัตว์ปีก เพื่อแนะนำให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติได้ ใช้เทคโนโลยีที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ราคาถูก หรือเทคนิควิธีการดูแลต้องเหมาะสมกับสภาพสังคมและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ โดยมีพระราชประสงค์เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้โดยเฉพาะด้านอาหารเป็นอันดับแรกและทำการเกษตรผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงและมีรายได้ตลอดปี

กรมปศุสัตว์น้อมรับพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระราชวงศ์ ซึ่งนอกจากจะมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการหลายๆ โครงการเพื่อเป็นตัวอย่างเป็นแหล่งสร้างงาน ช่วยเหลือเกษตรกรที่ยากจนในเขตพื้นที่ใกล้เคียง เป็นแหล่งผลิตอาหาร แหล่งการศึกษาเรียนรู้ การดูงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพด้านการเกษตรแล้ว ยังทรงมีพระราชดำริในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารได้รับสารอาหารที่จำเป็นเพื่อการเจริญเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและมีสุขภาพดี รวมทั้งเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติอีกด้วย ดังนั้น การดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการปศุสัตว์ ซึ่งดำเนินการในทุกภาคของประเทศ จึงมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละสภาพพื้นที่ โดยยึดหลักช่วยเหลือเกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้ไม่เดือดร้อน อาศัยความสามัคคีของคนในชุมชน ประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า พัฒนาต่อเนื่อง สร้างความยั่งยืน เป็นหลักในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชดำริ

2. วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อศึกษาวิจัยทดสอบงานด้านปศุสัตว์ และหาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นั้นๆ แล้วเผยแพร่สู่เกษตรกร
2. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในชุมชนพื้นที่โครงการ ให้เกษตรกรมีอาหารโปรตีนบริโภคและมีอาชีพรายได้ที่มั่นคง
3. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในโรงเรียน เป็นอาหารกลางวันของนักเรียนและเป็นประโยชน์ด้านการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชน

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/ โครงการ

- จำนวนเกษตรกรและโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาความรู้
- เกษตรกรและนักเรียนมีอาหารโปรตีนบริโภค ลดค่าใช้จ่าย มีสุขภาพแข็งแรง ผลผลิตที่เหลือจากบริโภคจำหน่ายเป็นรายได้

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/ โครงการ

- เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพการเลี้ยงสัตว์ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เกษตรกรและโรงเรียนได้รับความรู้และนำไปใช้ประกอบอาชีพ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ(KPI)

1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับส่งเสริมและพัฒนาด้านการปศุสัตว์ จำนวน 3,500 ราย
2. จำนวนโรงเรียนที่ได้รับส่งเสริมและพัฒนาด้านการปศุสัตว์ จำนวน 500 โรงเรียน

6. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

6. วิธีการดำเนินงาน

6.1 กิจกรรมศึกษาวิจัยด้านปศุสัตว์

พื้นที่ดำเนินการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ 6 ศูนย์

แนวทางการดำเนินงาน

1. ผู้วิจัย/ คณะผู้วิจัย ศึกษาข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ เสนอโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา รายละเอียดตามแบบการเสนอโครงการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (แบบ ว-1ด) ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่รับผิดชอบ เพื่อเสนอที่ประชุมคณะทำงานพิจารณา
2. สนง.ปศจ.จัดประชุมพิจารณาโครงการวิจัย สรุป นำเสนอกรมปศุสัตว์และศูนย์ศึกษาฯ เพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการและขอสนับสนุนงบประมาณ
3. ดำเนินการและรายงานผลการศึกษาวิจัยให้คณะทำงานทราบเป็นระยะ และสรุปเมื่อสิ้นสุดโครงการ
4. ผลการศึกษาวิจัยที่เสร็จเรียบร้อย

6.2 กิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์

พื้นที่ดำเนินการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา 6 แห่ง และโครงการที่มีกิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์

แนวทางการดำเนินงาน

1. ทำการเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และภูมิปัญญาท้องถิ่น (พันธุ์สัตว์, โรงเรือน, อุปกรณ์, อาหาร, การจัดการเลี้ยงดู และการดูแลสุขภาพสัตว์)
2. ดำเนินการให้ถูกต้องตามมาตรฐาน เสนอรูปแบบที่เป็นตัวอย่างของเกษตรกรรายย่อย บันทึกข้อมูล การทำกิจกรรมและบัญชีฟาร์ม สาธิตเป็นตัวอย่างที่ดีของเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้
3. จัดทำบอร์ดข้อมูลหรือเอกสารเผยแพร่ แสดงข้อมูลความรู้ในการปฏิบัติ การลงทุนและผลตอบแทน เพื่อให้ผู้เข้าชมโครงการเข้าใจได้ง่าย
4. ผลิตลูกสัตว์ให้ได้จำนวนตามเป้าหมายที่กำหนด นำออกส่งเสริมเผยแพร่โดยหลักเลี้ยงการให้ฟรี ควรจำหน่ายส่งเงินรายได้เข้าศูนย์ศึกษาฯ ส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน หรือกำหนดเงื่อนไขการขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น หรือสร้างกองทุนกลุ่มเพื่อทำประโยชน์ต่อชุมชนต่อไป

6.3 กิจกรรมฝึกอบรม

บุคคลเป้าหมาย

- เกษตรกรในพื้นที่โครงการ

หลักสูตรการฝึกอบรม (เกษตรกร)

1.1 ความรู้พื้นฐานเรื่องการเลี้ยงสัตว์

เนื้อหาวิชา ชี้แจงโครงการ/ แผนการดำเนินงานปี 2561 ให้ความรู้เบื้องต้นด้านการเลี้ยงสัตว์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วม ให้ความรู้เบื้องต้นด้านการจัดการเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรค ขยายพันธุ์ จัดการผลผลิต การบันทึกข้อมูล บัญชีฟาร์ม และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่บันทึก

วิธีการฝึกอบรม บรรยาย สาธิต ดูงาน

ระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน

งบประมาณต่อราย ค่าเบี้ยเลี้ยงเกษตรกร 100 บาท

(2) ครูและนักเรียนในโรงเรียน

- โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร

- ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมปศุสัตว์ นักเรียน โรงเรียนละ 30 คน

เนื้อหาวิชา ชี้แจงโครงการ/ แผนการดำเนินงานปี 2561 ให้ความรู้เบื้องต้นด้านการจัดการเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรค การขยายพันธุ์ จัดการผลผลิต การบันทึกข้อมูลบัญชีฟาร์ม และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่บันทึก ให้คำแนะนำการจัดตั้งกองทุนเลี้ยงสัตว์ของ ร.ร.

วิธีการฝึกอบรม บรรยายสาธิตดูงาน เวลาฝึกอบรม 1 - 3 วัน งบประมาณ ร.ร. ละ 1,000 บาท ศศช. ละ 500 บาท

หน่วยงานดำเนินการฝึกอบรม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่รับผิดชอบ

การประเมินผลการฝึกอบรม ประเมินความรู้ก่อนและหลังฝึกอบรมของเกษตรกร ครูและนักเรียน และสรุปผลการฝึกอบรมรายงานให้กรมปศุสัตว์ทราบภายใน 15 วัน
หลังการฝึกอบรมเสร็จ

6.4 กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร

(1) ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมแพะรายละ 2 ตัว เพศผู้ หรือเพศเมีย - สนับสนุนอาหารแพะ - ค่าเวชภัณฑ์	ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์แพะจาก กรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกแพะอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น เท่ากับจำนวนที่ได้รับ

(2) ส่งเสริมการเลี้ยงสุกร

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
- ส่งเสริมสุกรรายละ 2 ตัว เพศผู้ หรือเพศเมีย - สนับสนุนอาหารสุกร - ค่าเวชภัณฑ์	ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์สุกรจาก กรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกสุกรอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่น เท่ากับจำนวนที่ได้รับ

(3) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
ส่งเสริมไก่พื้นเมืองรายละ 5 ตัว เพศผู้ 1 เพศเมีย 4 ตัว - สนับสนุนอาหารสัตว์ปีกตัวละ 30 ก.ก. โดยเป็นอาหารสัตว์ที่ผลิตจากวัตถุดิบ ในท้องถิ่นของเกษตรกร - ค่าเวชภัณฑ์	- ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับพันธุ์สัตว์ปีกจากกรมปศุสัตว์ให้ผลิตลูกสัตว์ปีก เพื่อขยายพันธุ์สำหรับบริโภคในครัวเรือนหรือจำหน่ายเป็นรายได้ไม่ต่ำกว่า 50 ตัว

(4) กองทุนอาหารสัตว์

เพื่อช่วยให้เกษตรกรในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและขาดแคลนอาหารสัตว์ มีอาหารให้สัตว์กิน โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาจัดทำอาหารสัตว์อย่างง่าย และบางพื้นที่เกษตรกรมีการเลี้ยงสัตว์หนาแน่น กองทุนอาหารสัตว์ช่วยลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none">- ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มจัดทำอาหารสัตว์ใช้เองโดยใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีในท้องถิ่น- อบรมให้ความรู้การทำอาหารสัตว์อย่างง่ายสูตรของสำนักพัฒนาอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์ สนับสนุนวัตถุดิบอาหารสัตว์กลุ่มละ 600 ก.ก. 10,000 บาท- อุปกรณ์การจัดทำอาหารสัตว์ 1,000 บาท	<ul style="list-style-type: none">- เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์ สุกร สัตว์ปีก โค แล้วรวมกลุ่มๆ ละ 10 ราย- กลุ่มเกษตรกรฝึกปฏิบัติการทำอาหารสัตว์- จำหน่ายอาหารสัตว์ จัดทำบัญชี เงินที่ได้จัดตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม

(5) กองทุนยาสัตว์

เพื่อช่วยเกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับโอกาสในการป้องกันโรคระบาดสัตว์ การรักษาพยาบาลสัตว์ป่วยให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น ลดค่าใช้จ่ายและความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเกษตรกร ทำให้มีอาหารบริโภคลดรายจ่ายหรือจำหน่ายเป็นรายได้เพิ่มในครัวเรือน โดยสนับสนุนเวชภัณฑ์ ยาสัตว์ที่จำเป็นไว้ใช้สำหรับการป้องกันและรักษาพยาบาลสัตว์เบื้องต้นในหมู่บ้าน มีการฝึกอบรมให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ยาสัตว์ เวชภัณฑ์ที่จำเป็น ให้แก่สมาชิกกลุ่มโดยมีอาสาปศุสัตว์ประจำหมู่บ้านเป็นที่ปรึกษา หรือช่วยดูแล อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการเลี้ยงสัตว์ การป้องกันโรคสัตว์ที่ถูกต้อง

ปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none">- ค่าวัคซีน เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการรักษาพยาบาลสัตว์ 10,000 บาท ต่อแห่ง	<ul style="list-style-type: none">- ให้เกษตรกรรวมกลุ่มๆ ละ 10 ราย- อบรมความรู้เกี่ยวกับยา การใช้ยา และการป้องกันโรคสัตว์เบื้องต้น- จำหน่ายยาสัตว์ จัดทำบัญชี เงินที่ได้จัดตั้งเป็นกองทุนหมุนเวียนของกลุ่ม

6.5 กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกในโรงเรียน

1. โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ 35 โรงเรียน (อ่าวคุ้งกระเบน 3 ร.ร. โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์ 4 ร.ร. ด่านซ้าย จ.เลย 10 ร.ร. รัชชาน้ำ จ.แม่ฮ่องสอน 4 ร.ร. ห้วยทราย 4 ร.ร. พิกุลทอง 10 ร.ร.)

2. ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่รับผิดชอบประสานงานกับโรงเรียน แจกแผนการดำเนินงานให้โรงเรียน (ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบทราบ) วางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ดังนี้

- (1) ตรวจสอบสภาพโรงเรียนเลี้ยงสัตว์ ปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเหมาะสม
- (2) กำหนดช่วงการสนับสนุน วันส่งมอบพันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ ความต้องการเวชภัณฑ์
- (3) จัดทำแผนการตรวจเยี่ยมติดตามงาน

(4) ถ้าจำเป็นต้องปรับแผนการดำเนินงาน ให้อยู่ในวงเงินที่แต่ละโรงเรียนได้รับหรืองบประมาณที่จังหวัดได้รับ โดยต้องไม่กระทบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานโครงการ

6.6 หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/ปศุสัตว์เขต/ศูนย์ฯ/สถานีฯ/ด่านฯ)

หน่วยปฏิบัติงานรวมทั้งสิ้น 92 หน่วยงาน

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด 55 จังหวัด , สำนักงานปศุสัตว์เขต 1-9 , ศูนย์/สถานี สังกัดสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ 15 หน่วยงาน

ศูนย์/สถานี สังกัดสำนักพัฒนาอาหารสัตว์ 8 หน่วยงาน , ศวพ. 1 หน่วยงาน ,ศวป. 4 หน่วยงาน

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ (ฝ่ายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

กิจกรรมส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

1. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความมั่นคงและยั่งยืน ทรงคิดค้นเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรไทยที่มีพื้นที่จำกัดและประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง น้ำท่วมในฤดูฝน

เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นการจัดการพื้นที่เพื่อทำการเกษตรโดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 30 : 30 : 30 : 10 คือแหล่งน้ำ : นาข้าว : พืชสวน พืชไร่ : ที่อยู่อาศัย ผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์และอื่นๆ เป็นการบริหารทรัพยากรในระบบการเกษตรบนพื้นที่หนึ่งๆ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลทั้งคน สัตว์ สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ของรัฐบาลโดย ฯพณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ข้อ 3.4.2 สนับสนุนการผลิตภาคการเกษตรไปสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน โดยสนับสนุนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยวไปสู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน อาทิ เกษตรธรรมชาติ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร และเกษตรทฤษฎีใหม่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับมอบหมายให้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ภายใต้แผนบูรณาการ การพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร โดยจัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกษตรกรที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการน้อมนำแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองอย่างสอดคล้องตามภูมิสังคม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการแรกพัฒนาคุณภาพชีวิตของ เกษตรกรโดยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตภายนอก สร้างความยั่งยืนในการทำการเกษตร ประการที่สองส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายกรมพัฒนาที่ดินกำหนดพื้นที่ดำเนินการ หน่วยงานในสังกัดสนับสนุนตามภารกิจ กรมปศุสัตว์ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก สำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อนำศาสตร์ของพระราชาสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามนโยบายรัฐบาล นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในพื้นที่ของตนเองอย่างสอดคล้องกับภูมิสังคม ปรับเปลี่ยนการผลิตการเกษตรไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม

2.2 เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีรายได้เสริมจากการเลี้ยงสัตว์

3. ผลผลิต (output)

ผลผลิต (output)	ตัวชี้วัด
1.จำนวนเกษตรกรที่น้อมนำทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติ	70,000 ราย
2.จำนวนสัตว์เพิ่มขึ้น	525,000 ตัว
3.มีมูลสัตว์ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและเป็นอาหารปลา	525 ตัน

4. ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลลัพธ์ (Outcome)	ตัวชี้วัด
1.ระบบการผลิตการเกษตรเปลี่ยนแปลงจากเดิมไปเป็นระบบผลิตเกษตรทฤษฎีใหม่ที่เป็นเกษตรกรรมแบบยั่งยืนเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม	17,500 ไร่
2. เกษตรกรได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินงานปศุสัตว์รอบ 1 ปี <u>ลดรายจ่าย</u> - ค่าอาหารโปรตีนบริโภคในครัวเรือน - ค่าปุ๋ยในการผลิตพืช <u>เพิ่มรายได้</u> - มีรายได้เสริมจากการทำปศุสัตว์(จำหน่ายไข่หรือพันธุ์สัตว์) <u>ยั่งยืน</u> - จำนวนสัตว์ในพื้นที่เพิ่มขึ้นจากการเพาะขยายพันธุ์	1,000 ฟอง/ครัวเรือน ร้อยละ 20 2,500 บาท/ครัวเรือน 80 ตัว/แม่

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

จำนวนเกษตรกรที่น้อมนำทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติ 70,000 ราย

6. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

6.1 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ Single Command (SC) กำหนดเกษตรกรเป้าหมายปี 2561

6.2 จัดทำเวที 3 ประสาน 5 ประสานในระดับพื้นที่ สืบหาความต้องการปัจจัยการผลิตของเกษตรกรในโครงการ

6.3 ทำเวที 3 ประสาน 5 ประสาน จัดทำผังแปลงเกษตรกรรายใหม่ ทำแผนการผลิตในแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ และส่งเสริมองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่แก่เกษตรกร

6.4 กรมปศุสัตว์ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกรายละ 1 ชนิดสัตว์ เพื่อเป็นพื้นฐานการผลิตอาหารโปรตีนในครัวเรือน เหลือจำหน่ายเป็นรายได้เสริม สัตว์ปีกที่ส่งเสริมเกษตรกรสามารถขยายพันธุ์เลี้ยงต่อเนื่องต่อไปได้ กำหนดเงื่อนไขเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

1) เกษตรกรสร้างคอกสัตว์พื้นที่ 4 ตัว/ตร.ม. พื้นที่ปล่อย 4 ตร.ม./ตัว (สามารถปรับให้เหมาะสมตามรูปแบบการเลี้ยงและพื้นที่ของเกษตรกร) พื้นที่น้ำไม่ท่วม สามารถป้องกันการรบกวนจากสัตว์อื่น

2) เกษตรกรปลูกพืชหรือจัดหาพืชหรือวัตถุดิบในท้องถิ่นเป็นอาหารสัตว์เสริม เช่น ใบหม่อน พันธุ์หญ้าและถั่วอาหารสัตว์ กระถิน เศษพืชผัก ข้าวเปลือก รำ ปลาขี้ขาว เป็นต้น

3) เกษตรกรมีความตั้งใจในการเลี้ยงสัตว์ จัดบันทึกข้อมูลบัญชีฟาร์มตลอดการเลี้ยง ไม่นำสัตว์ไปฆ่า ขาย ในช่วงที่ยังให้ผลผลิต

4) สำหรับเกษตรกรที่มีฐานะยากจน มีความต้องการเลี้ยงโค-กระบือ มีความพร้อมและความเหมาะสม กรมปศุสัตว์จะพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบและสัญญาแม่เพื่อการผลิตของโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ

6.5 กองทุนส่งเสริมผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ 200 แห่ง คัดเลือกจากเกษตรกรกลุ่มทำเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ประสงค์พัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายรวมกลุ่ม 5-10 คน กรมปศุสัตว์ส่งเสริมองค์ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์

6.6 อาสาปศุสัตว์กรมปศุสัตว์ทำหน้าที่แทนเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ให้คำแนะนำการเลี้ยง ติดตามรายงานผล

6.7 การปฏิบัติงานในระดับพื้นที่เกษตรกร เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ให้คำแนะนำการเตรียมความพร้อมรับสัตว์ปีก จัดทำคอกสัตว์ปีก ปลูกพืชเพื่อเป็นอาหารเสริม การจัดการเลี้ยงดู บันทึกข้อมูลบัญชีฟาร์ม ให้คำแนะนำเกษตรกรบันทึกผลการเลี้ยง บัญชีฟาร์ม บัญชีครัวเรือน

6.8 การกำกับติดตามงาน

1) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดติดตามให้คำแนะนำเกษตรกร รายงานผลการดำเนินงานให้กรมปศุสัตว์ทราบเป็นประจำทุกเดือน

2) สำนักงานปศุสัตว์เขต กำกับติดตาม แก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำบูรณาการการดำเนินงานภายในเขต

3) กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ จัดทำแผนและกำกับติดตามในภาพรวมและประสานงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรประเมินผลเป็นระยะ (ก่อน-ระหว่าง-และสิ้นสุดดำเนินโครงการ)

แผนการดำเนินงานโครงการ

แผนงาน	ปี 2560			ปี 2561								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1.การคัดเลือกเกษตรกร	↔											
2.จัดทำผังแปลงเกษตรกร		↔										
3.สร้างความรู้เชิงปฏิบัติการ			↔									
4.สนับสนุนปัจจัยการผลิตเกษตรกร				↔	↔							
5.ติดตามให้คำแนะนำรายเดิม+ใหม่	←											→

7. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่แปลงเกษตรกรทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 77 จังหวัด

8. เป้าหมาย

จำนวนเกษตรกรที่สมัครใจจำนวน 70,000 ราย ปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำเกษตรทฤษฎีใหม่รายละ 3-5 ไร่ โดยใช้ในการทำปศุสัตว์อย่างน้อยรายละ 1 งาน คิดเป็นพื้นที่ทำปศุสัตว์ 17,500 ไร่

9. งบประมาณ (พ.ศ.2561) 88,200,000 บาท

รายการ	ต่อราย	ทั้งโครงการ
1.งบประมาณต่อราย	1,075	75,250,000
1) พันธุ์สัตว์ เลือก 1 ชนิด จาก	300	21,000,000
- ไก่พื้นเมือง/ไก่ลูกผสม/เป็ดเทศพะโค อายุไม่ต่ำกว่า 6 สัปดาห์ 5 ตัว		
- ไก่ไข่/เป็ดไข่เทศเมีย อายุไม่ต่ำกว่า 4 สัปดาห์ 5 ตัว		
2) วิตามินและยาปฏิชีวนะยาถ่ายพยาธิ 1 ชุด	100	7,000,000
3) ห่วงอาหารสัตว์ปีกโปรตีน 30% 5 ก.ก.เพื่อผลิตอาหารผสมสูตรกรมปศุสัตว์	150	10,500,000

รายการ	ต่อราย	ทั้งโครงการ
4) อุปกรณ์เลี้ยง ตาข่าย	300	21,000,000
5) น้ำมันขนส่ง ติดตามในพื้นที่	50	3,500,000
6) เบี้ยเลี้ยงติดตามในพื้นที่	50	3,500,000
7) คู่มือคำแนะนำการเลี้ยงสัตว์ปีก(ชุด)	75	5,250,000
8) ประชุมสร้างการรับรู้ทุกระดับ	50	3,500,000
2. ประชุมราชการเวที 3ประสาน 5 ประสาน 882 แห่ง	5,000	4,410,000
3. กองทุนส่งเสริมผลิตภัณฑ์ด้านปศุสัตว์ 200 แห่ง	20,000	4,000,000
4. ค่าตอบแทนอาสาปศุสัตว์ 882 คนๆ ละ 5,000 บาท	5,000	4,410,000
5. เบี้ยเลี้ยงติดตามงานส่วนกลาง		130,000
งบประมาณรวม		88,200,000

10. ระยะเวลาดำเนินการ

5 ปี (ตุลาคม พ.ศ.2559 ถึง กันยายน พ.ศ.2564)

11. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

11.1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้ถูกนำไปปฏิบัติจริงอย่างแพร่หลายในทุกภูมิภาคของประเทศไทย ส่งผลให้การผลิตของประเทศไทยปรับเปลี่ยนการผลิตการเกษตรไปสู่การผลิตที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อมไม่ต่ำกว่า 350,000 ไร่ ทำปศุสัตว์ที่เป็นมิตรสิ่งแวดล้อมไม่ต่ำกว่า 17,500 ไร่

11.2 เกษตรกรได้รับความรู้ สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบในการทำมาหากิน การประกอบอาชีพ ให้มีศักยภาพในการพึ่งตนเอง โดยสามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับตนเองและครอบครัว 70,000 ราย โดย

- เกษตรกรมีอาหารโปรตีนบริโภคในครัวเรือนอย่างเพียงพอ ส่วนที่เหลือจำหน่ายเป็นรายได้เสริม ช่วยลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ของครัวเรือน
- มีการเพาะขยายพันธุ์สัตว์ปีกเพื่อเลี้ยงต่อเนื่องในปีต่อไป ลดการพึ่งพาภายนอก
- มีมูลสัตว์เป็นปุ๋ยของพืช เป็นอาหารปลา ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน มีความเกื้อกูลในพื้นที่สิ่งแวดล้อมสมดุล ยั่งยืน

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการ : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมหลัก : กิจกรรมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมรอง : ธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ

1. หลักการและเหตุผล :

โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ เป็นโครงการตามพระราชดำริโครงการหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานให้กรมปศุสัตว์ ดำเนินการ เนื่องจากในการเสด็จพระราชดำเนินออกตรวจเยี่ยมราษฎรเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2522 ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ ทรงทราบว่า มีราษฎรจำนวนมากต้องเช่าโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน ในราคาแพงมาก และ บางครั้งเมื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรแล้วก็แทบไม่เหลืออะไรเลย เพราะเงินที่ได้ต้องจ่ายเป็นค่าเช่าโค-กระบือเกือบหมด จึงทรงมีพระราชดำริ ให้กรมปศุสัตว์จัดตั้งธนาคารโค-กระบือขึ้นในปี พ.ศ. 2522 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรได้มีโอกาสมีโค-กระบือไว้ใช้แรงงานเป็นของตนเอง โดยการเช่าหรือเช่าซื้อหรือวิธีการอื่นใด ในราคาที่ถูกลงจากส่วนราชการ องค์กร หรือเอกชน ฯลฯ กรมปศุสัตว์จึงได้นำกระบือของกรมปศุสัตว์ จำนวน 280 ตัว ไปให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ ในท้องที่อำเภอสระแก้ว และอำเภอดมณีนคร (ในขณะนั้น) เป็นครั้งแรก

โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เป็นโครงการตามพระราชดำริที่ช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรที่ตรงจุด ไม่เป็นการสร้างภาระหนี้สินให้เกษตรกร สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยแก้ไขปัญหาการละทิ้งถิ่นฐานของเกษตรกร การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และยังช่วยรักษาสภาพพื้นแผ่นดินให้ทวีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อช่วยให้เกษตรกรที่ยากจนทั่วประเทศได้มีโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน
2. เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เป็นการช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

1. เกษตรกรมีโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

2. เกษตรกรมีรายได้จากมูลสัตว์ ลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

1. มีเกษตรกรดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. ชุมชนเกิดความความเข้มแข็ง เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การกำกับดูแลตนเองในชุมชนนั้นๆ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ 9,000 ราย

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1 กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

1. กำหนดนโยบาย และกำหนดระเบียบการปฏิบัติงาน โดยคณะกรรมการบริหารโครงการฯ จำนวน 31 ราย โดยมีอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธาน และหัวหน้าฝ่ายโครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เป็นเลขานุการ

2. จัดสรรงบประมาณให้ สนง.ปศข. และสนง.ปศจ.

3. ประสานการจัดหาโค-กระบือ ที่ได้รับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา เพื่อสนับสนุนให้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ที่ได้ยื่นแบบแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการ

4. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ

5. จัดทำทะเบียนโค-กระบือในโครงการทั่วประเทศ

6. รับบริจาคเงินจากผู้มีจิตศรัทธาเข้าร่วมโครงการ

7. จัดทำบัญชีรายได้ของโครงการทั้งจากการบริจาคและการดำเนินโครงการ

8. ควบคุมบัญชีเลขที่สัญญาและเสนอกรมฯอนุมัติการสนับสนุนโค-กระบือให้กับจังหวัดต่างๆ

9. แจ้งการตอบรับเงินจากการดำเนินโครงการให้จังหวัด และ ปศข. ทราบ

10. ติดตามผลการดำเนินงานโครงการในภาพรวม

6.2 สำนักงานปศุสัตว์เขต

1. มีอำนาจอนุมัติเกี่ยวกับการดำเนินโครงการดังต่อไปนี้

- 1) เปลี่ยนจากรายเก่าเป็นรายใหม่ หรือจากยืมเพื่อการผลิต เป็นเช่าซื้อ เป็นต้น
 - 2) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนลูกโค-กระบือที่ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ เกษตรกร
 - 3) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนแม่โค-กระบือที่เกษตรกรได้ปฏิบัติตามสัญญาและสัตว์ดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเกษตรกร
 - 4) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนแม่โค-กระบือ หรือ ลูกโค-กระบือ ซึ่งตาย และไม่มีผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย
 - 5) การอนุมัติจำหน่ายและจำหน่ายทะเบียนแม่โค-กระบือหรือ ลูกโค-กระบือที่เกษตรกรขอซื้อเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง
 - 6) การอนุมัติให้ดำเนินการกรณีลูกโค-กระบือที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ ธคก. (ขาย/ให้บริการรายใหม่)
2. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ
 3. จัดทำทะเบียนสัตว์ของโครงการในพื้นที่รับผิดชอบ
 4. ติดตามผลการดำเนินโครงการของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

6.3 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

1. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ
2. ตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ และชี้แจงรายละเอียด ระเบียบและหลักเกณฑ์ของโครงการให้เกษตรกรทราบ
3. จัดทำทะเบียนสัตว์ของ ธคก. ที่อยู่ในจังหวัดนั้นๆ โดยให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทะเบียนสัตว์
4. ติดตามผลการดำเนินโครงการในพื้นที่ เช่น
 - 1) รายงานจำนวนลูกสัตว์เกิด
 - 2) การขออนุมัติจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนตามกรณีต่างๆ
 - 3) การนำส่งเงินซึ่งเป็นรายได้จากการดำเนินโครงการ

6.4 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

1. ประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่เพื่อขยายการดำเนินโครงการ
2. ตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ และชี้แจงรายละเอียด ระเบียบและหลักเกณฑ์ของโครงการให้เกษตรกรทราบ
3. จัดทำทะเบียนสัตว์ของ ธคก. ที่อยู่ในอำเภอนั้นๆ
4. ติดตามผลการดำเนินโครงการในพื้นที่ เช่น
 - 1) รายงานจำนวนลูกสัตว์เกิด
 - 2) การให้บริการด้านสุขภาพสัตว์

3) การให้บริการผสมเทียม

4) การขออนุมัติจำหน่ายสัตว์ออกจากทะเบียนตามกรณีต่างๆ

5) การนำส่งเงินซึ่งเป็นรายได้จากการดำเนินโครงการ

5. สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโครงการในลักษณะคณะกรรมการกลุ่ม

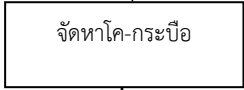
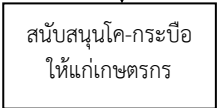
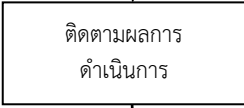
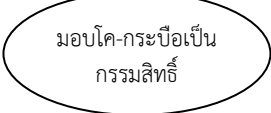
6. การประสานกับท้องถิ่นในการขอสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้กับกลุ่มสมาชิก ธคก.

7. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้มูลสัตว์เป็นปุ๋ยในไร่นา ใช้แก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ สนับสนุนการใช้แรงงานสัตว์ และการปลูกหรือสำรองพืชอาหารสัตว์ไว้ใช้ยาม

ขาดแคลน

8. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ
1.		1. กำหนดนโยบายการดำเนินงาน และระเบียบปฏิบัติงาน 2. จัดสรรงบประมาณให้ สนง.ปศข. และ สนง.ปศจ. 3. ประสานการจัดหาโค-กระบือ ที่ได้รับการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา เพื่อสนับสนุนให้กับเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ที่ได้ยื่นแบบแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการ 4. รับบริจาคเงินจากผู้มีจิตศรัทธาเข้าร่วมโครงการ 5. จัดทำบัญชีรายได้ของโครงการทั้งจากการบริจาคและการดำเนินโครงการ 6. ควบคุมบัญชีเลขที่สัญญาและเสนอกรมฯอนุมัติการสนับสนุนโคกระบือให้กับจังหวัดต่างๆ 7. แจ้งการตอบรับเงินจากการดำเนินโครงการให้จังหวัด และ ปศข. ทราบ	กพก.
2		1. ตรวจสอบเอกสาร 2. ชี้แจงรายละเอียด ระเบียบและหลักเกณฑ์ของโครงการ	ปศุสัตว์อำเภอ/จังหวัด/ เขต/ธคก.
3		1. การรับบริจาค 2. การจัดซื้อ 3. ลูกสัตว์ตัวที่ 1 ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของโครงการ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ
4		1. อบรมเกษตรกรร่วมโครงการก่อนรับมอบโค-กระบือ 2. สนับสนุนโค-กระบือให้เกษตรกรร่วมโครงการ 3. จัดพิธีมอบโค-กระบือ 4. จัดพิธีไถ่ชีวิตโค-กระบือ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ
5		1. ติดตามลูกสัตว์ที่อายุครบ 18 เดือน 2. ติดตามแม่โค -กระบือที่ครบสัญญา 5 ปี 3. การขออนุญาตจำหน่ายทะเบียน 4. การขออนุมัติจำหน่ายกรณีสัตว์ตาย 5. การขออนุมัติจำหน่ายกรณีเกษตรกรขอซื้อโค-กระบือ 6. การจัดทำทะเบียนสัตว์ของโครงการในพื้นที่รับผิดชอบ 7. การประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ
6		1. มอบกรรมสิทธิ์โค-กระบือให้แก่เกษตรกรร่วมโครงการ 2. จัดทำพิธีมอบกรรมสิทธิ์โค-กระบือ	ธคก./ปศุสัตว์เขต/ จังหวัด/อำเภอ

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการ : โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง

กิจกรรมหลัก : กิจกรรมพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง

กิจกรรมรอง : 1. ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
2. โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง
3. โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน

1. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโครงการหลวง เมื่อปี พ.ศ. 2512 เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขา ลดการปลูกฝิ่น และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร ต่อมาปี พ.ศ. 2535 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดตั้งเป็น “มูลนิธิโครงการหลวง” เพื่อเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ที่ถาวรในการดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการหลวง โดยมีพระราชประสงค์ช่วยเหลือราษฎรชาวไทยภูเขาในท้องถิ่นทุรกันดารยากจน โดยให้ปรับเปลี่ยนจากการดำรงชีวิตด้วยการทำไร่เลื่อนลอยมาปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อสร้างรายได้ทดแทน และอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยมีเป้าหมายการพัฒนา คือ

1) ประชากรในพื้นที่โครงการหลวงดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยอาศัยฐานความรู้จากโครงการหลวง มีความมั่นคงทางด้านอาหาร และมีรายได้เพียงพอ สมดุล กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

2) ชุมชนมีความปลอดภัยและมั่นคง ประชากรมีความสุข มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย รักษาอัตลักษณ์ และวัฒนธรรมของชนเผ่า
เน้น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

3) ทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้ในพื้นที่โครงการหลวงได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟูให้มีสภาพดีและอุดมสมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

4) เพื่อให้ชุมชนที่มีปัญหาการปลูกฝิ่นซ้ำซาก ได้รับการพัฒนาโดยอาศัยฐานความรู้ที่เหมาะสม มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะเวลายาว โดยไม่ต้องอาศัยการปลูกฝิ่นและค้ายาเสพติด และมีกระบวนการชุมชนที่เข้มแข็งในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูและบริหารจัดการโดยชุมชนมีส่วนร่วม

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับพื้นที่สูง ตลอดจนปรับปรุงพันธุ์สัตว์ที่มีในพื้นที่ให้ได้ผลผลิตมากยิ่งขึ้น
- 2.2 สร้างรายได้และเพิ่มอาหารโปรตีนจากสัตว์เพื่อการบริโภคในครัวเรือนให้กับเกษตรกรบนพื้นที่สูง

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ 1,400 ราย

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 1) เกษตรกรมีอาหารโปรตีนบริโภคในครัวเรือน และชุมชนอย่างเพียงพอ
- 2) ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ผลผลิตที่เหลือจากการบริโภค สามารถจำหน่ายเป็นรายได้
- 3) เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

เชิงปริมาณ : เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ 1,400 ราย

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1 กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

1. จัดทำแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณรายหน่วยงาน
2. แจกจ่ายรายละเอียดแผนการปฏิบัติงานและงบประมาณให้หน่วยปฏิบัติ
3. ติดตามงาน รวบรวมผลการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงาน

6.2 สำนักงานปศุสัตว์เขต

ติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำ สรุปผลการดำเนินงานรายงานกรมฯ (กพท.)

6.3 หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด)

1) กิจกรรมฝึกอบรม

แนวทางการดำเนินงาน ฝึกอบรมเกษตรกรในพื้นที่โครงการ 1 หลักสูตร คือ

หลักสูตร การเลี้ยงสัตว์ตามแนวปฏิบัติที่ดีที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง

เนื้อหาวิชา ความรู้เบื้องต้นด้านการเลี้ยงสัตว์ แนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง การจัดการฟาร์ม การบันทึกข้อมูล และการจัดทำบัญชีฟาร์ม การควบคุม ป้องกันโรคสัตว์ การเพาะขยายพันธุ์สัตว์ การจัดการผลผลิต และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีการฝึกอบรม บรรยาย สาธิต ดูงาน

ระยะเวลาฝึกอบรม 1 วัน

งบประมาณต่อราย ค่าเบี้ยเลี้ยงเกษตรกร 100 บาท

2) กิจกรรมด้านการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร

คัดเลือกพื้นที่ดำเนินการและคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง หรือโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง พื้นที่เหมาะสมในการส่งเสริม และสามารถขยายผลได้ เกษตรกรในพื้นที่มีศักยภาพ ความพร้อมและสนใจที่จะรับการส่งเสริม ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามคำแนะนำด้าน การเลี้ยงสัตว์ของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เน้น การส่งเสริมในรูปแบบกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมและเงื่อนไข ดังนี้

(1) ฟาร์มสาธิตสัตว์ปีก

<u>ปัจจัยสนับสนุน</u>	<u>เงื่อนไขการส่งเสริม</u>
- สัตว์ปีกแต่ละ 20 ตัว (เพศผู้ 4 ตัว เพศเมีย 16 ตัว) - อาหารสัตว์ปีก - ค่าเวชภัณฑ์ - ค่าปรับปรุงคอก อุปกรณ์ฟาร์ม	- ฟาร์มสาธิตแต่ละแห่งมีสมาชิก 5 ราย - ภายใน 1 ปี เกษตรกรรายที่ได้รับสัตว์ปีกจากกรมปศุสัตว์สามารถผลิตลูกสัตว์ปีกอายุ 1 เดือน ขยายผลสู่สมาชิกรายอื่นในกลุ่ม รายละ 6 ตัว

(2) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก

<u>ปัจจัยสนับสนุน</u>	<u>เงื่อนไขการส่งเสริม</u>
- สัตว์ปีกรายละ 4 ตัว (เพศผู้ 1 ตัว เพศเมีย 3 ตัว) - อาหารสัตว์ปีก - ค่าเวชภัณฑ์	ภายใน 1 ปี เกษตรกรที่ได้รับพันธุ์สัตว์ปีกจากกรมปศุสัตว์ <u>สามารถผลิตแม่พันธุ์เพื่อเลี้ยงในรุ่นต่อไป เพิ่มขึ้น 1/2 ของจำนวนแม่พันธุ์ที่ได้รับ</u>

3. การจัดซื้อ/ จัดจ้าง

1) ให้ทำแผนการจัดซื้อ/ จัดจ้าง โดยทำสัญญาอย่างช้าไม่เกินไตรมาสที่ 2

2) พันธุ์สัตว์ที่จัดซื้อต้องแข็งแรง คุณสมบัติตาม Spec กำหนด อาหารสัตว์กรณีซื้ออาหารสำเร็จรูปให้กำหนด Spec ตาม พรบ. ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.2525 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542

3) การจัดซื้อครุภัณฑ์ลงทุน (ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง) ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 1 ตามที่กองคลัง กรมปศุสัตว์กำหนด เพื่อกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษจะได้รายงานกองคลัง และกองแผนงานต่อไป

4) การจ้างก่อสร้าง ให้มีแบบแปลนและราคากลางสิ่งก่อสร้างก่อน กรณีแบบแปลน กรมปศุสัตว์จัดส่งให้พร้อมแผนนี้ กรณีแบบแปลนหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเอง ให้ส่งแบบแปลนราคากลางขอความเห็นชอบ กรมปศุสัตว์ด้วย

5) การจ้างเหมาบริการนักวิชาการ เจ้าพนักงาน ผู้ช่วย ยาม พนักงานขับรถยนต์ ให้จัดทำรายการจ้างและส่งสำเนาสัญญาจ้างให้กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษด้วย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประสานสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.) และมูลนิธิโครงการหลวง ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย ให้เกษตรกรจัดตั้งกลุ่ม ฟาร์มสาธิตสมาชิกกลุ่มละ 5 ราย โดยกลุ่มจะต้องจัดทำกฎและข้อบังคับกลุ่ม คัดเลือกหัวหน้ากลุ่มเพื่อขอรับปัจจัยการผลิตจากกรมปศุสัตว์ สมาชิกกลุ่มจะต้องส่งต่อปัจจัยการผลิตสู่เกษตรกรรายอื่นตามเงื่อนไขของโครงการ โดยการคัดเลือกพื้นที่ตั้งฟาร์มให้ยึดแนวปฏิบัติที่ดีที่เหมาะสมในการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูงเป็นแนวทาง

2) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดทำแผนการปฏิบัติงาน กำหนดแผนการดำเนินงานต่างๆ เช่น กำหนดการฝึกอบรมเกษตรกร การส่งมอบปัจจัยการผลิต การติดตามตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำ ร่วมรับฟัง แก้ไขปัญหา อุปสรรค

3) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดฝึกอบรมเกษตรกรเป้าหมายด้านการเลี้ยงสัตว์ และรายงานสรุปประเมินผลการฝึกอบรมให้กรมปศุสัตว์ (กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ) ทราบ ภายใน 30 วัน นับจากวันที่เสร็จสิ้นการฝึกอบรม

4) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดหาปัจจัยการผลิตสนับสนุนเกษตรกรเป้าหมาย และดำเนินการส่งมอบปัจจัย

5) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดติดตามผลการดำเนินงาน และติดตาม ตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำแก่เกษตรกร หากพบว่าเกษตรกรมีการทำผิดเงื่อนไขโครงการ ให้สอบถามถึงปัญหา ชี้แจงทำความเข้าใจ ระงับการสนับสนุน และแจ้งกรมปศุสัตว์ฯ (ฝ่ายโครงการหลวงฯ กพท.) ทันทันที

6) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนในระบบ e-Operation รายงานกรมปศุสัตว์ (กองแผนงาน) ทุกวัน ที่ 23 - สิ้นเดือน พร้อมตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด

7) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งรายงานสรุปเสนอกรมฯ (กพท.) ผ่าน สนง.ปศุสัตว์เขตพื้นที่รับผิดชอบ ภายในวันที่

15 สิงหาคม

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ (กพก.)

- วิเคราะห์ค่าของงบประมาณ
- จัดทำรายละเอียดแผนงาน/จัดสรรงบประมาณ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ประสาน สพพ./สอส. ในการผลิตสัตว์/พืชอาหาร แก่ สนง.ปศจ.
- ชี้แจงแผนการดำเนินงานแก่ ปศข.
- ติดตามงาน รวบรวมผลการปฏิบัติงาน
- ประเมินผลการปฏิบัติงาน (วิเคราะห์ output/outcome/impact การดำเนินงานโครงการ)

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด (สนง.ปศจ.)

- จัดทำค่าของงบประมาณส่ง กพก.
- นำแผนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ
- รายงานปัญหา อุปสรรค แก่ สนง.ปศข./กพก.
- วิเคราะห์ output/outcome/impact การดำเนินงานโครงการ
- สรุปรายงานประจำปีส่ง สนง.ปศข. และ กพก.

สำนักงานปศุสัตว์เขต (สนง.ปศข.)

- ชี้แจงแผนการดำเนินงานแก่ สนง.ปศจ.
- ดูแล กำกับ ติดตามการดำเนินงานของ สนง.ปศจ.
- รายงานปัญหา อุปสรรค แก่ กพก.
- วิเคราะห์ output/outcome/impact การดำเนินงานโครงการ

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ (สพพ.)+ สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ (สอส.)

- ผลิตพันธุ์สัตว์/พืชอาหารสัตว์ สนับสนุน สนง.ปศจ.
- ประสาน สนง.ปศจ. ในการรับ-ส่งพันธุ์สัตว์
- ให้คำแนะนำ วางแผนการเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชอาหารสัตว์แก่ สนง.ปศจ.
- ร่วมติดตามประเมินพันธุ์สัตว์/พืชอาหารสัตว์ที่สนับสนุน สนง.ปศจ.
- สรุปผลการปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะแก่ กพก.

กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ (ก.พ.ส.)

- จัดทำหลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์
- อบรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการแปรรูป การตลาด และการสร้างเครือข่ายการตลาดแก่เกษตรกร หน่วยงาน
- ร่วมวางแผนการผลิตกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- สรุปผลการดำเนินงาน + ข้อเสนอแนะแก่ กพก.

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

แผนงานพื้นฐาน

ผลผลิต : พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์

กิจกรรมหลัก : กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์

กิจกรรมย่อย : ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่เฉพาะ

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากมีพื้นที่หลายจังหวัดประสบปัญหาด้านความมั่นคง ปัญหายาเสพติด และปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ รัฐบาลจึงได้มีนโยบายให้หน่วยงานต่างๆ ร่วมกันสนับสนุน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในส่วนของกรมปศุสัตว์ได้รับมอบหมาย ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ ด้านปศุสัตว์ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ เพิ่มอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือน และเป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นทางเลือกอาชีพทางการเกษตรอีกแขนงหนึ่ง กรมปศุสัตว์จึงได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี และให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความต่อเนื่องยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม และถูกต้อง
2. เพื่อมีรายได้เสริมจากการเลี้ยงสัตว์ และมีอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือน

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

ได้ผู้นำเกษตรกรที่มีความรู้แจ้ง ปฏิบัติได้จริงและสามารถถ่ายทอดไปสู่เกษตรกรในชุมชนได้อย่างถูกต้อง

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

1. เกิดการต่อยอดความรู้ สู่การประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ เพิ่มแหล่งอาหารโปรตีนและลดรายจ่ายในครัวเรือน
2. เกิดการประกอบอาชีพสุจริต ปัญหาด้านความมั่นคง ยาเสพติด การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ลดลง

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

เชิงปริมาณ : เกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม จำนวน 1,300 ราย มีความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม และถูกต้อง และสามารถนำไปปฏิบัติและถ่ายทอดแก่เกษตรกรรายอื่นได้

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.1 กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

1. กำหนดนโยบายการดำเนินงาน
2. จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานปศุสัตว์เขต และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
3. ติดตามผลการดำเนินงาน

6.2 สำนักงานปศุสัตว์เขต

ติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำ สรุปผลการดำเนินงานรายงานกรมฯ (กพก.)

6.3 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

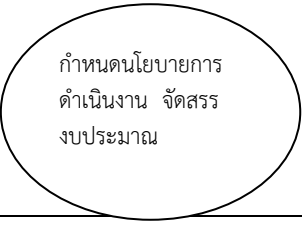
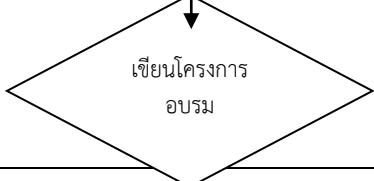

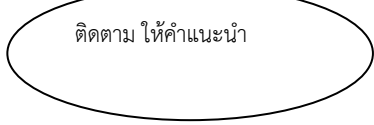
- 1) อบรมผู้นำเกษตรกร
- 2) ให้คำแนะนำเกษตรกร และติดตามประเมินผลการดำเนินงานในจังหวัด รายงานสำนักงานปศุสัตว์เขต
- 3) ประเมินผลหลังอบรม สรุปผลรายงานสำนักงานปศุสัตว์เขต และรายงานกรมฯ (กพก.)

6.4 สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

- 1) คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีคุณสมบัติ และแจ้งรายชื่อเกษตรกรที่คัดเลือกให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
- 2) ประสานและร่วมในการอบรมผู้นำเกษตรกร
- 3) ติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำ

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

โครงการฝึกอบรมผู้นำเกษตรกร (พื้นที่เฉพาะ)

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ
1		1. กำหนดนโยบายการดำเนินงาน 2. จัดสรรงบประมาณให้ สนง.ปศข. และ สนง.ปศจ.	กพก.
2		1. สนง.ปศจ.เขียนโครงการอบรม 2. แจกปฐกฐ์ตัวอำเภอคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีคุณสมบัติ	สนง.ปศจ.
3		1. ปศุสัตว์อำเภอคัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรที่มีคุณสมบัติ 1.1 เลือกพื้นที่ที่ประสบปัญหาด้านยาเสพติดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติหรือพื้นที่ตามแนวชายแดน 1.2 สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรที่มีการเลี้ยงสัตว์ 1.3 เกษตรกรเป็นที่ยอมรับจากชุมชนและสามารถปฏิบัติงานแทนเจ้าหน้าที่ในเบื้องต้นได้ 2. ปศุสัตว์อำเภอแจ้งรายชื่อเกษตรกรที่คัดเลือกแจ้งสนง.ปศจ.	ปศอ.
4		1. จัดฝึกอบรมผู้นำเกษตรกรในหลักสูตรอบรมผู้นำเกษตรกรความรู้ด้านปศุสัตว์ ระยะเวลาการฝึกอบรม 1 วัน 2. ประเมินผลการฝึกอบรม	สนง.ปศจ. ปศอ.
5		1. สนง.ปศจ.ติดตามความก้าวหน้าเกษตรกรที่ได้รับการฝึกอบรม 2. กพก. และ สนง.ปศข. ติดตามผลการดำเนินงาน และให้คำแนะนำ	กพก. สนง.ปศข. สนง.ปศจ.

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

แผนงานพื้นฐาน

ผลผลิต : พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์

กิจกรรมหลัก : กิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์

กิจกรรมรอง : โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายและแนวทางที่จะพัฒนาการเกษตร ซึ่งเป็นภาคการผลิตของประเทศให้เกิดความยั่งยืน โดยจัดบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว แก่เกษตรกรที่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในรูปแบบบูรณาการส่วนราชการพร้อมไปให้บริการแก่เกษตรกรในด้านการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับชุมชนนั้นๆ เนื่องจากการปฏิบัติงานของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ที่มีความซับซ้อน มีปัญหาและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับการเกษตรมีความหลากหลายทั้งด้านพืชปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ เกินกำลังที่ผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจะดำเนินการได้ครอบคลุม จำเป็นต้องอาศัยนักวิชาการเฉพาะด้านลงไปให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนให้บริการแก่เกษตรกรได้ตรงกับปัญหาและลักษณะพื้นที่ที่เกษตรกรประสบปัญหา จึงจะเกิดประสิทธิภาพในการให้บริการที่รวดเร็วและสร้างความพึงพอใจให้กับเกษตรกรได้อย่างทั่วถึงในระดับตำบล

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงจัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ เพื่อเป็นหน่วยให้บริการด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรทุกสาขาทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง โดยมีขอบเขตการให้บริการเน้นการแก้ไขปัญหาที่เกษตรกรประสบในพื้นที่ และใช้เวลาน้อยในการให้บริการเป็นหลัก ตลอดจนให้ความรู้ คำแนะนำ และรับปรึกษาปัญหาแก่เกษตรกรตามความต้องการและความจำเป็นของเกษตรกรในพื้นที่ระดับตำบลอย่างพร้อมเพียง

ในการนี้ กรมปศุสัตว์จึงได้ดำเนินการจัดทำคลินิกปศุสัตว์ในโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ เพื่อรับและสนองนโยบายของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ที่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แบบบูรณาการที่มีการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว อันจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรที่มาใช้บริการ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เจ้าหน้าที่พร้อมให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาทางการเกษตร โดยเน้นปัญหาเร่งด่วนที่เกิดในพื้นที่
2. เพื่อให้เกษตรกรได้รับการบริการเกษตรตามความต้องการและความเหมาะสมของพื้นที่

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

เกษตรกรได้รับการบริการคลินิกปศุสัตว์ ตรงความต้องการอย่างทั่วถึงและเบ็ดเสร็จในคราวเดียว

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

เพิ่มผลผลิตปศุสัตว์และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

เกษตรกรผู้เข้ารับบริการ จำนวน 21,300 ราย

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. การเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดคลินิก

การศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นที่ให้คณะทำงานของจังหวัดประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบงานแต่ละสาขา ศึกษาและสำรวจข้อมูลในพื้นที่จากข้อมูลขั้นต้นที่มีอยู่ เช่น แนวทางพัฒนาการเกษตรระดับตำบล อำเภอ ข้อมูลของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ตรวจสอบสภาพพื้นที่จริง สอบถามผู้นำกิจกรรม ที่ประกอบอาชีพในตำบล แล้ววิเคราะห์ ประเมิน และสรุปประเด็นปัญหาสำคัญในตำบลแต่ละด้าน และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ดังนี้

- กลุ่มปัญหาที่ต้องการรับบริการความรู้ คำแนะนำ และการสาธิต เช่น จัดนิทรรศการสาธิต ให้ความรู้ด้านพืชและสัตว์ ตลอดจนด้านดิน ปุ๋ย การอนุรักษ์ โดยให้เน้นพืช สัตว์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นหลัก สำหรับการจัดนิทรรศการควรจัดเฉพาะที่จำเป็นและเหมาะสมในท้องถิ่น การเตรียมการด้านผู้ให้บริการ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เฉพาะด้าน อุปกรณ์ เครื่องมือ ห้องทดลอง และการทดสอบ โดยจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบ เช่น ฝ่ายอำนวยการ

- การเตรียมการ ให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดงานให้แก่ผู้รับบริการในพื้นที่ทราบ ได้แก่ เกษตรกร และประชาชน ที่จะเข้ารับบริการให้เข้าใจวัตถุประสงค์และประเภทการให้บริการ

2. การดำเนินการระหว่างเปิดคลินิก

รูปแบบกิจกรรมของคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ประกอบด้วย 2 กิจกรรม คือ

2.1 กิจกรรมหลัก กิจกรรมด้านคลินิก ได้แก่ การให้คำปรึกษา การตรวจวิเคราะห์ การวินิจฉัย และการให้บริการโดยใช้อุปกรณ์และเครื่องมือทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งคลินิกปศุสัตว์เป็นคลินิกหลักคลินิกหนึ่งของโครงการ

2.2 การให้บริการ เจ้าหน้าที่จะพิจารณาจากสภาพปัญหาของเกษตรกรและประชาชนที่จะมารับการบริการ และส่งต่อไปยังคลินิกเฉพาะด้าน เพื่อให้ทันวิชาการประจำคลินิกนั้นๆ วินิจฉัยก่อนส่งไปยังคลินิกย่อยหรือคลินิกเฉพาะทาง เพื่อรับบริการแก้ไขปัญหานั้นๆ ต่อไป

3. การประเมินผล

โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการคลินิกปศุสัตว์

4. บทบาทของกรมปศุสัตว์

- จัดเตรียมบุคลากร ปฏิบัติงานประจำคลินิกปศุสัตว์

- จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ สำหรับใช้ในคลินิกปศุสัตว์
- จัดนิทรรศการ ความรู้ด้านปศุสัตว์ตามความเหมาะสม
- รายงานผล ขอความร่วมมือให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

1. รายงานตามระบบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นรายงานผลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทุกคลินิก เป็นรายจังหวัด
2. รายงานตามระบบ e – Operation (ระบบบริหารการปฏิบัติงาน) ของกองแผนงาน กรมปศุสัตว์
3. รายงานภาพประกอบการปฏิบัติงาน และ ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงาน (ถ้ามี) ถึงกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ
4. การรายงานผลตามข้อ 1 และ ข้อ 2

ควรเป็นผลการปฏิบัติงานที่เท่ากันและผลงานที่ปฏิบัติได้มากกว่าเป้าหมายที่กำหนด ให้รายงานตามความเป็นจริง เนื่องจากผลการปฏิบัติงานจะมีผลต่อเนื่องในการจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป

อนึ่ง กรณีการจัดบริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ในโอกาสที่สำคัญ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะคัดเลือกที่เหมาะสมเป็นตัวแทนของการจัดงานระดับประเทศ วโรกาสสำคัญ คือ วันที่ 29 เมษายน 2560 วันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ

วันที่ 28 กรกฎาคม 2560 วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งจะมีการพิจารณาคัดเลือกจังหวัดตัวแทนของภาคในการจัดพิธีอย่างสมพระเกียรติ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะแจ้งให้ทราบประมาณหนึ่งเดือนก่อนการจัดงาน

ดังนั้น จังหวัดที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกในแต่ละครั้ง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดที่ได้รับการประสานงานให้เตรียมจัดคลินิกปศุสัตว์ให้จัดนิทรรศการอย่างสมพระเกียรติด้วย ในช่วงเวลานั้นจังหวัดอื่นๆ ให้จัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ ตามปกติ

แผนการปฏิบัติงานและระยะเวลาการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ 2561 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ จำนวน สี่ครั้ง เช่นเดียวกับทุกปี คือไตรมาสละหนึ่งครั้ง ดังนี้

ไตรมาสที่ 1 กำหนดช่วงเวลาจัดงานระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม -31 ธันวาคม 2560 ตามที่จังหวัดเห็นสมควร

ไตรมาสที่ 2 กำหนดช่วงเวลาจัดงานระหว่างวันที่ 1 มกราคม -31 มีนาคม 2561 ตามที่จังหวัดเห็นสมควร

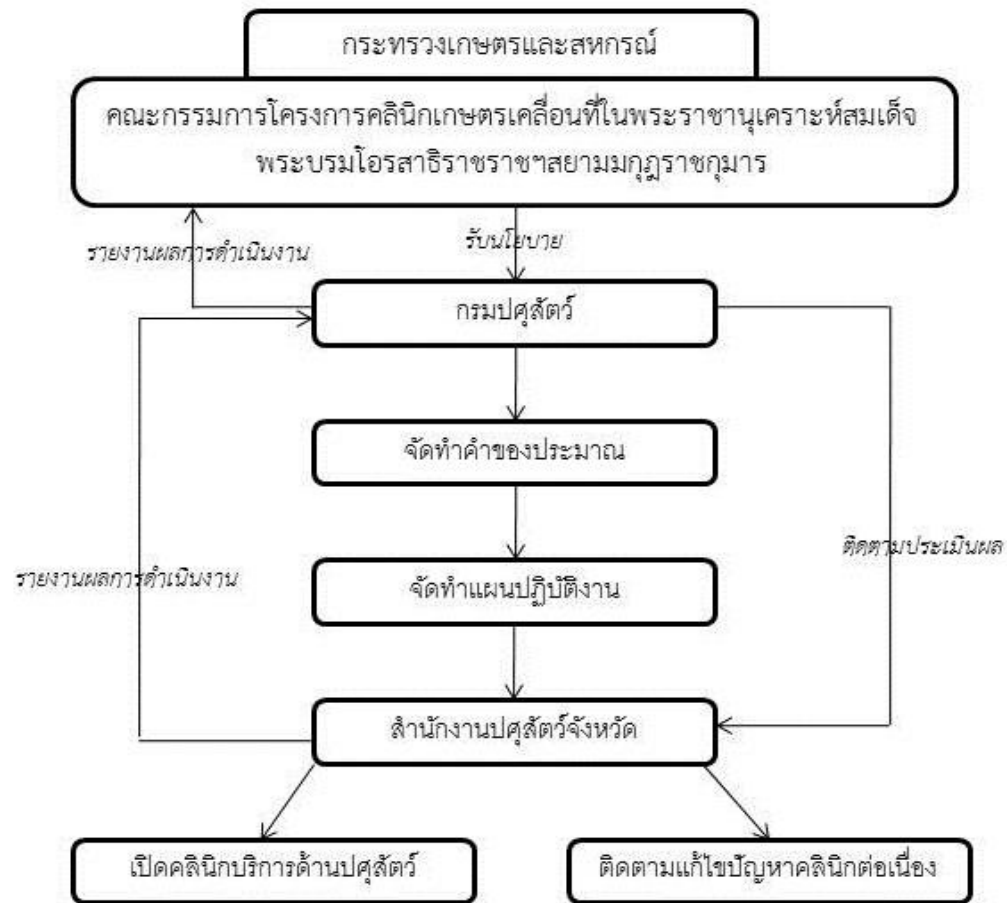
ไตรมาสที่ 3 จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ในวันที่ 29 เมษายน 2561 โดยกำหนดช่วงเวลาจัดงานระหว่างวันที่ 29 เมษายน – 31 พฤษภาคม 2561

ไตรมาสที่ 4 จัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2561 โดยกำหนดช่วงเวลาจัดงานระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม – 31 สิงหาคม 2561

หน่วยงานปฏิบัติ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

7. แผนภูมิ ความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

- ครั้งที่ ๑ ในช่วงไตรมาสที่ ๑
- ครั้งที่ ๒ ในช่วงไตรมาสที่ ๒
- ครั้งที่ ๓ ในโอกาสวันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ ๒๙ เมษายน
- ครั้งที่ ๔ ในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ๒๘ กรกฎาคม

